
СЕКЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Кононова Олена,

викладач ВСП «Морський фаховий коледж
Херсонської державної морської академії»

Юрженко Альона,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
англійської мови з підготовки морських
фахівців (за скороченою програмою)
Херсонської державної морської академії

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Навчання молоді є одним із першочергових завдань сьогодення, адже наша держава як ніколи має потребу у висококваліфікованих та конкурентоспроможних спеціалістах. Вивчення англійської мови та вільне володіння нею є важливим етапом для України як майбутнього члена Євросоюзу [3]. Тому виникає потреба у використанні найкращих методів навчання морської англійської мови, яка спрямована на розвиток монологічного та діалогічного мовлення здобувачів освіти.

Комунікативний підхід до вивчення англійської мови фокусується на розвитку комунікативних компетентностей [1]. Активне спілкування англійською, без страху помилок, сприяє розвитку комунікативних навичок. Мова використовується як інструмент комунікації, адже наголос робиться на практичному застосуванні мови для спілкування:

- мова вивчається в контексті реальних життєвих ситуацій, здобувачі мають змогу розбирати професійні ситуації, обговорюючи шляхи забезпечення безпеки всього екіпажу;

- курсанти активно залучені до процесу навчання, (працюючи в парах або в групах, адже спілкування та співпраця між курсантами є важливими компонентами навчання);

- помилки при спілкуванні використовуються як можливість усвідомлення власних слабких місць у вивченні мови, розуміючи, що навіть помилки можуть бути корисними для їхнього навчання та вдосконалення. Шляхом виправлення помилок здобувачі отримують можливість зрозуміти правильний спосіб виразити свої думки або ідеї. Усвідомлюючи помилки, здобувачі застосовують свої знання на практиці і вивчають мову у реальних ситуаціях [2].

Таким чином, використання помилок як можливості для навчання може покращити процес вивчення мови та сприяти більш успішному засвоєнню навичок спілкування.

Комунікативний підхід робить вивчення англійської мови ефективним та цікавим, допомагаючи курсантам впевнено спілкуватися англійською. На занятті вони мають можливість висловлювати свою думку, обговорювати ситуації професійного спрямування, надавати рекомендації щодо дій в екстремальній ситуації.

Проектна робота є важливою частиною навчального процесу, оскільки дозволяє здобувачам застосовувати теоретичні знання на практиці. В рамках такої роботи вони можуть досліджувати конкретну проблему, розробляти шляхи подолання проблеми, вирішувати завдання та реалізовувати свої ідеї. Проектна робота сприяє розвитку креативності, аналітичного мислення і навичок роботи в команді. Такий підхід до навчання дає можливість майбутнім спеціалістам реалізувати свій потенціал і отримати практичний досвід у вибраній галузі [4].

Метод -кейс в навчанні англійської мови є одним зі способів інтенсивного вивчення мови, який активно використовується в методиці викладання. Цей метод передбачає використання реальних ситуацій (кейсів), які можуть зустрічатися в різних аспектах життя та професійної діяльності, для вивчення англійської мови.

Основні принципи методу "кейси" в навчанні англійської мови включають:

- **контекстуалізація:** кейси надають контекст і ситуацію, в якій використовується мова, це допомагає здобувачам краще зрозуміти, як і коли використовувати вивчені конструкції та вирази;

- аутентичність: кейси можуть бути засновані на реальних подіях, ситуаціях професійного характеру на борту судна, що забезпечує аутентичність та реалістичність навчального матеріалу;
- взаємодія та співпраця: у процесі розв'язання кейсів здобувачі освіти можуть спілкуватися та співпрацювати один з одним, використовуючи англійську мову для обговорення рішень та пошуку вирішень проблем;
- розвиток навичок: кейси сприяють розвитку різних мовних навичок, таких як читання, письмо, аудіювання та говоріння, оскільки майбутнім спеціалістам потрібно аналізувати інформацію, висловлювати свої думки та аргументувати свої висновки;
- підвищення мотивації: реальні ситуації, які відображені в кейсах, можуть збільшити мотивацію здобувачів до вивчення мови, оскільки вони бачать її застосування в практичному житті.

Цей метод ефективно сприяє поглибленню розуміння мови та її практичному використанню, а також стимулює активну участь здобувачів у процесі навчання.

Інтерактивне навчання англійської мови залучає здобувачів до навчального процесу, використовуючи різноманітні інтерактивні засоби, такі як комп'ютерні програми (Quizlet , Mentimeter), віртуальні лабораторії, ігри (Worldwall, Kahoot! [2], LearningApps.org) вправи з використанням технологій (Wooclap, ILearn) тощо. Цей підхід став дедалі популярнішим, оскільки дозволяє зробити навчання більш захоплюючим, ефективним і зрозумілим.

Інтерактивні методи навчання дозволяють створити динамічне навчальне середовище, де здобувачі освіти можуть активно взаємодіяти з матеріалом, експериментувати та вирішувати завдання в реальному часі. Це сприяє кращому засвоєнню знань, розвитку критичного мислення, розвитку творчих навичок та сприйняття інформації.

Застосування інтерактивного навчання може бути різноманітним, від використання спеціалізованих навчальних платформ до розробки ігрових

сценаріїв для навчання конкретних предметів. Важливо, щоб такі методи були збалансованими і відповідали потребам конкретної аудиторії та цілям навчання.

Тема бенчмаркінгу і методів викладання морської англійської мови в умовах військового стану видається цікавою і дійсно важливою, враховуючи специфіку та потреби у володінні англійською мовою, зокрема у морських навчальних закладах. Майбутні спеціалісти повинні бути конкурентоспроможними на ринку праці в своїй сфері діяльності.

Програми навчання мають бути орієнтовані на практичне використання мови в морських умовах, розробку систем оцінювання, які враховують особливості навчання в умовах військового стану та дозволяють ефективно відстежувати прогрес у володінні мовою. Важливо розробляти методи навчання, які враховують особливості морської роботи та комунікації, такі як морська термінологія, радіозв'язок та інші аспекти [3].

Загалом, викладання морської англійської мови в умовах військового стану вимагає комплексного підходу та пошуку інноваційних рішень, щоб забезпечити ефективне засвоєння мови та підготовку їх до морської діяльності. В умовах військового стану методи викладання морської англійської мови повинні бути адаптовані до специфіки морської діяльності та комунікаційних потреб здобувачів освіти. Проблемою може бути обмежений доступ до навчальних ресурсів через нестачу електроенергії або поганий інтернет.

Важливо розробляти спеціалізовані навчальні матеріали на платформі, які були б доступні в електронному середовищі для здобувачів освіти, які вони б змогли проходити в зручний для них час.

Список використаних джерел

1. Дягилева О. С., Юрженко А. Ю., Пазяк А. С. Використання LMS MOODLE в процесі підготовки майбутніх морських фахівців: інтелектуальний аспект. *Spiritual and intellectual upbringing and teaching youth in the XXI century*. 2023. С. 439–443. <https://doi.org/10.58962/2708-4809.wsnos.2023.80>
2. Піндосова Т. THE USE OF KAHOOT! IN MARITIME ENGLISH LANGUAGE TEACHING. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. No. 1(15). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1\(15\)-307-318](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-1(15)-307-318)

3. Рябуха І. Закладення науково-методичного та загальнопедагогічного базису морської освіти (друга половина хviii століття). Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2017. № 10(74). С. 34–44.

URL: <https://doi.org/10.24139/2312-5993/2017.10/034-044>

4. Юрженко А. Ю. Модель формування комунікативної англomовної компетентності майбутніх суднових механіків у системі змішаного навчання : thesis. 2018. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40079>

Ляшенко Сергій,

здобувач третього (аспірантського) рівня вищої освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Науковий керівник: Зернецька А.А.,

доктор філологічних наук, професор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

СПЕЦИФІКА МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ В КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Вступ. Мовна особистість діє в середовищі культури, яка відображається не тільки в мові, в формах суспільної свідомості на різних щаблях (науковому, побутовому та ін.), у поведінкових стереотипах та нормах, у предметах матеріальної культури, найважливішу роль у культурі відіграють цінності нації, що є концептами смислів.

Культурні цінності є такою системою, в якій можна визначити універсальні, індивідуальні, домінантні й додаткові смисли. Вони відображаються в мові, зокрема, в значеннях лексем і синтаксичних одиниць, у фразеології, в прецедентних текстах. Приміром, у всіх культурах засуджуються такі людські вади, як жадібність, неповага до старших, лінь. [2, с. 91].

У дослідженні категорії мовної особистості важливо пригадати: 1) людина, яка говорить – особистість, одним з видів діяльності якої є мовленнєва творчість; 2) власне мовна особистість – особистість, яка здатна проявляти себе в мовній діяльності, наділена сукупністю знань та уявлень; 3) мовна особистість – це особистість, яка втілює себе в комунікації, обирає і реалізує